

Grønlandsk jagt- og fangststatistik

Af Ph. Rosendahl

Abstract

Since 1862, a Greenlander has been selected in each inhabited place in Greenland to note down the catch made by the local inhabitants; at first only of seals and polar foxes, but later on of all marine and terrestrial mammals, showing the catch in every half months throughout the year. The present article deals with the many purposes which this numerical material may serve.

Siden 1862 er der ført og føres fremdeles i Grønland en jagt- og fangstoptælling, som må have interesse for biologer og geografer, der vil fordybe sig i Grønlands fangst-, erhvervs- og ernæringsforhold (tabel I).

Dette talmateriale er fremkommet ved, at der på hver enkel beboet plads i Vestgrønland i næsten 100 år har været udpeget en mand til at notere, hvad der fanges af sø- og landpattedyr ved stedet indenfor hver halve måned. Det siges, at der ikke er noget andet jægerfolk, der selv har ført sin statistik for fangst så langt tilbage. I denne forbindelse kan også nævnes, at de gamle forstanderskaber og senere de små kommuneråd siden 1881 har ført en detaljeret erhvervsredskabsoptælling (tabel II). Begge dele danner grundlaget for 11. til 15. afsnit i det af Grønlands Styrelse i 1942—1945 udgivne værk: Statistiske Oplysninger om Grønland.

Dr. phil. *H. Rink*, inspektør i og senere direktør for Grønland, organiserede fangstoptællingen i 1862. Den skulle vise den nytte, den enkelte fanger havde gjort for sit samfund, thi i forhold hertil skulle han have del i forstanderskabskassens — senere kommunekassens — årsoverskud. Denne optælling er siden 1876, og muligvis også før, blevet trykt for det tidligere Sydgrønlands og vistnok også den nordlige landsdels vedkommende. Da den offentliggjortes med navns nævnelse, så fangeren dér selv kunne efterse, om hans

fangst var fuldt opført, bevirkede det, at de udpegede fangstlisteførere uvilkårligt udførte arbejdet med stor omhu. Hvervet føltes som et æreshverv. Først fra 1911 blev det et lønnet hverv.

De årligt offentliggjorte summariske sydgrønlandske »fangstsammendrag« omfattede dog i begyndelsen kun ræv og sæl. Sælerne var ikke delt i arter, men kun i »store« (d. v. s. voksen grønlandssæl, voksen spættet sæl, klapmyds og remmesæl) og »små« (d. v. s. ringsæl, ung grønlandssæl og ung spættet sæl). Men fra 1900 indgik tillige marsvin, ren, bjørn og haj (havkal) i listerne. Fra 1916 også hvidhval. Men først fra 1948 føres der optælling specificeret for hver enkelt sælart; samtidig optoges grind og senere også vågehval og knølhval. De fra 1903 offentliggjorte nordgrønlandske*) sammendrag omfattede på tilsvarende måde sæl, hvalros, hvid- og narhval, marsvin, ræv, ren og bjørn samt havkal, men allerede i 1939 specificeredes sælerne efter art. Senere tilkom vågehval og knølhval. Offentliggørelsen sker nu ikke længere med navn på de enkelte fangere.

I de senere år er der tilføjet en særlig rubrik i fangstsammendraget, hvori vægten af kød og spiselige indvolde af de fangne dyr er udregnet, hvorved opnås en »generalnævner« for stedets samlede fangstresultat til praktisk sammenligning med andre steders fangstresultat (tabel I). For en treårig periode 1948—1950 har tillige været ført lister over nedlagte edderfugle, og en lignende optælling er nu igangsat for lomvie.

Grønlands landsråd henstillede i 1957, at sammendraget fremtidig — foruden den hidtidige oversigt over fangst- og jagtudbyttet — i et særligt afsnit kom til at omfatte også en oversigt over, hvad den øvrige produktion udgjorde, idet en sådan oversigt savnedes i grønlandsk sprog. For 1958 er sammendraget derfor udvidet til også at omfatte, hvad befolkningen tjener i penge ved salg til Den kgl. grønlandske Handel (K.G.H.) af fiske-, fåreavls- og fangstprodukter, såvel i absolutte tal som pr. familie (tabel III). Tillige er tilføjet i absolutte og relative tal, hvad befolkningen køber for i K.G.H.s butikker, hvilket giver et tilnærmet mål for de enkelte områders levestandard gennem årene (jfr. nedenfor).

I Ministeriet for Grønland foretages for hver dyreart en grundlæggende bearbejdelse af det modtagne materiale, så at det kan ses, hvad der ved hvert beboet sted er fanget i hver enkelt af årets 24 halvmånedlige terminer, i hvilken form det vil være let tilgængeligt for eventuel videnskabelig bearbejdelse.

*) d.v.s. den oprindelige betegnelse for Vestgrønlands nordlige del.

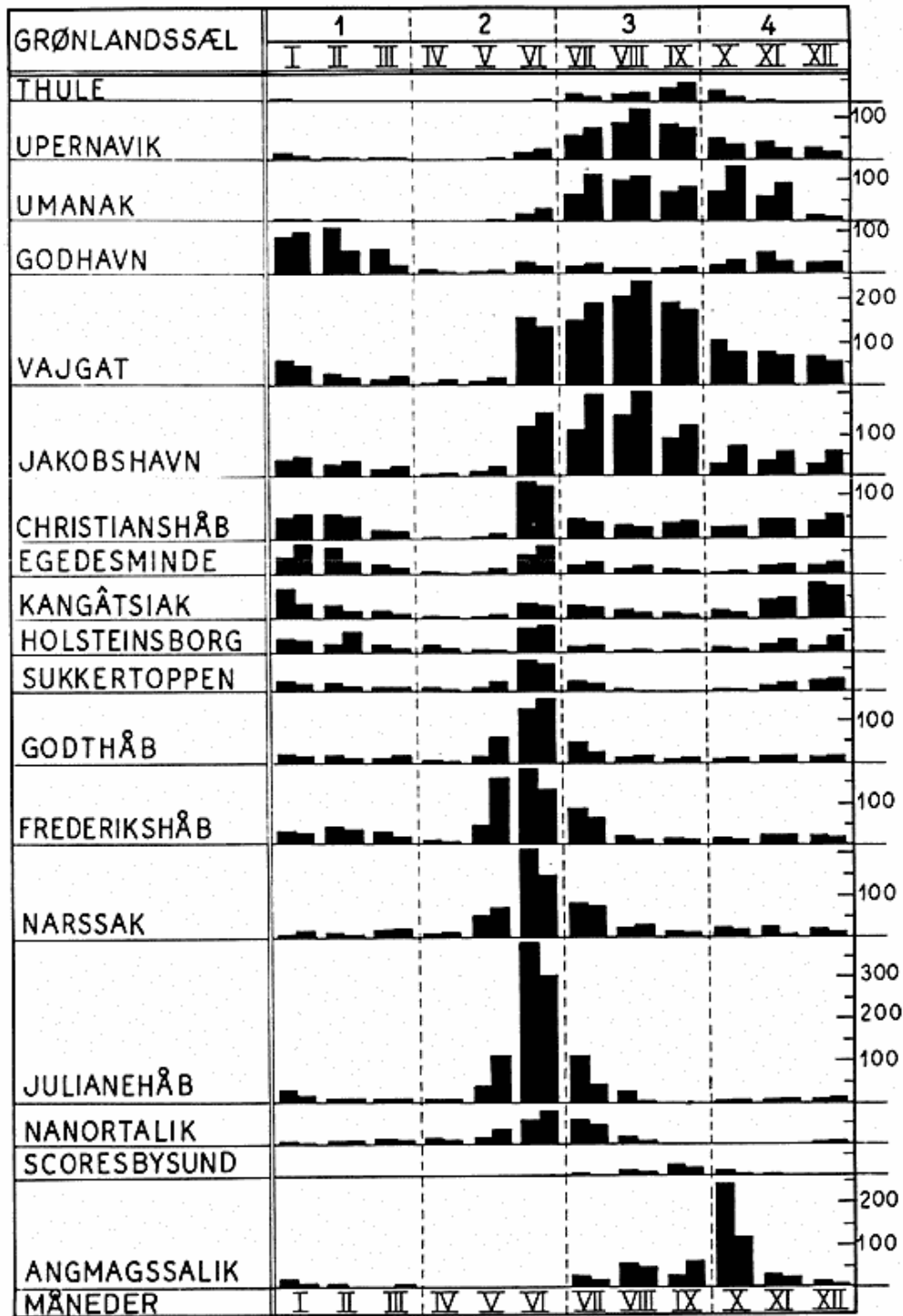

Fig. 1. Tiden for grønlandssælens årlige ankomst til, spredning over og afgang fra Grønland samt fangstintensiteten belyst ved tallene for den gennemsnitlige årlige fangst pr. 100 fangere i treåret 1948/49-1950/51.

Fig. 1. The time of the annual arrival of the harp seal, the length of its stay at, and its departure from Greenland, as also the hunting intensity, illustrated by the figures showing the average annual catch per 100 hunters in the three-year period 1948/49-1950/51. The arrival from the Newfoundland nursery grounds is seen to take place in May-June. The animals are seen to move southwards again from the north, making for the nursery grounds late in winter.

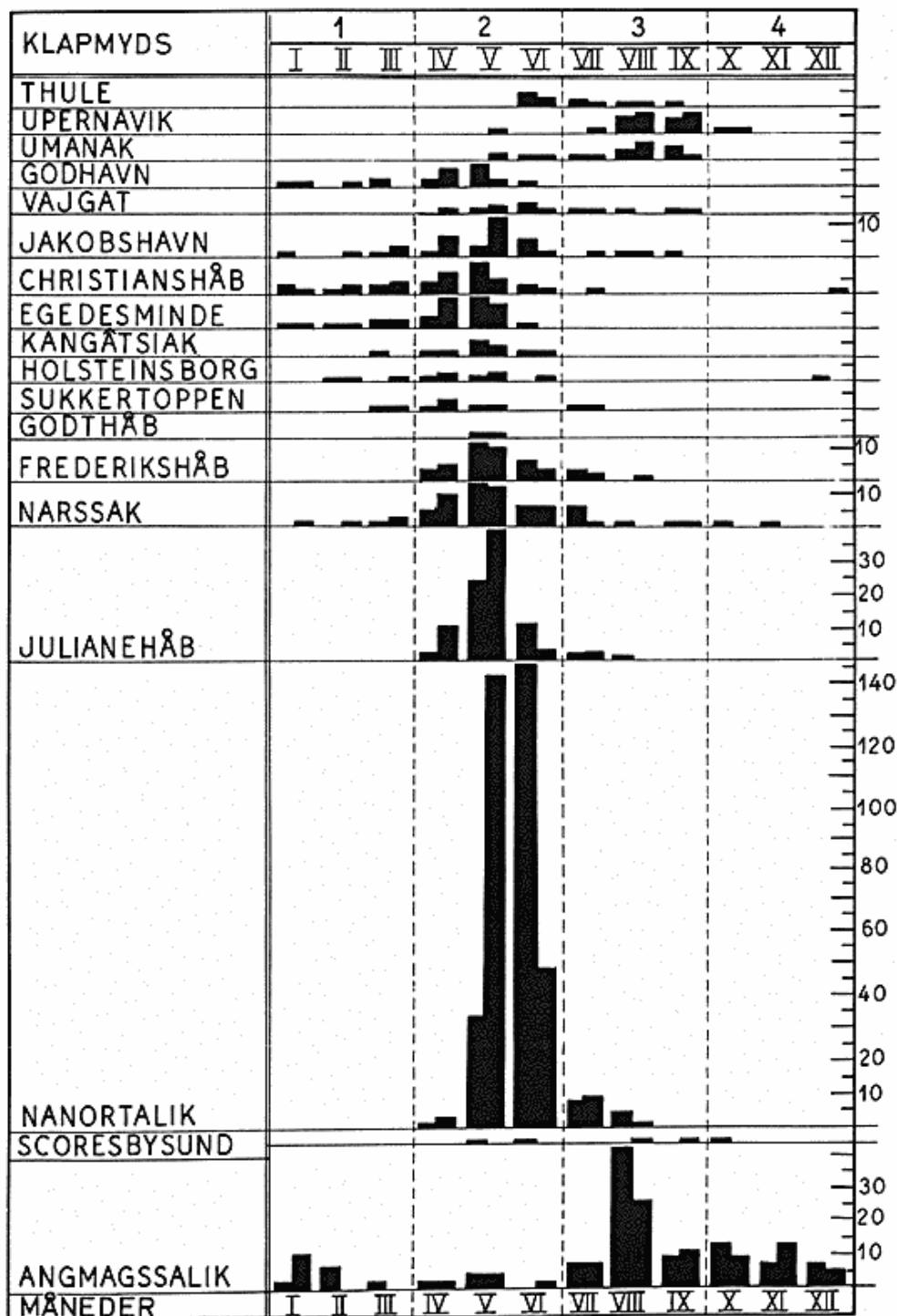

Fig. 2. Tiden for klapmydsens årlige ankomst til, spredning langs og afgang fra Grønland samt fangstintensiteten belyst ved tallene for den gennemsnitlige årlige fangst pr 100 fangere i treåret 1948/49-1950/51.

De voksne dyr passerer det sydlige Grønland på deres vej fra ynglefeltet ved Newfoundland til hærfejdningfeltet i Danmarksstrædet og derfra retur via Vestgrønlands fiskerbanker til Labrador. De unge dyr trækker hovedsagelig nordover mod Thule og retur.

Fig. 2. The time of the annual arrival of the hooded seal, the length of its stay at, and its departure from Greenland, and the hunting intensity illustrated by the figures for the average annual catch per 100 hunters in the three-year period 1948/49-1950/51. The adult animals pass southern West Greenland in May-August on their way from the nursery grounds at Labrador to the moulting grounds in the Denmark Strait, from where they return via the West Greenland fishing banks to Labrador. The young animals chiefly move along the northern part of West Greenland to Thule and back.

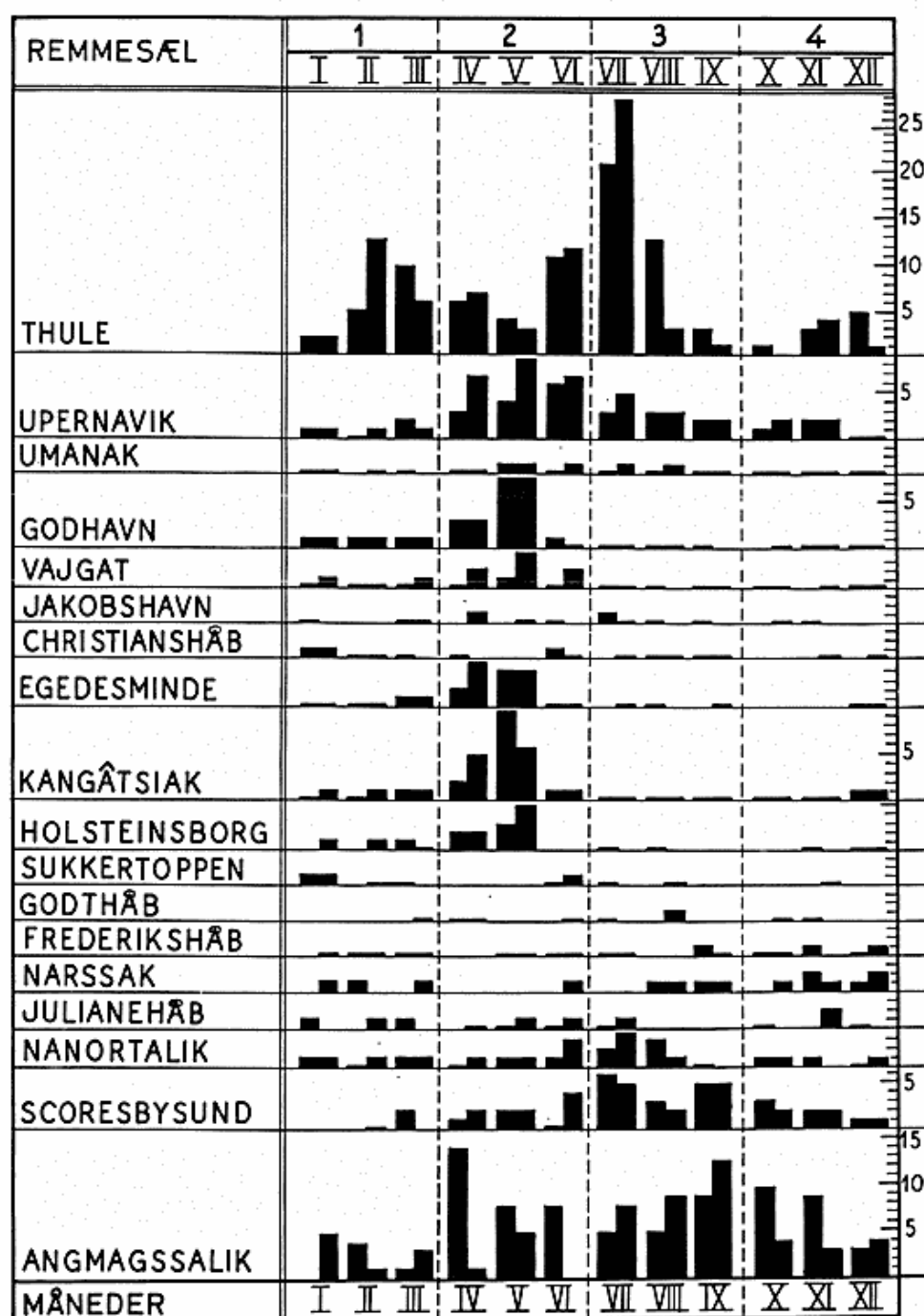

Fig. 3. Tiden for fangst af remmesæl belyst ved tallene for den gennemsnitlige årlige fangst pr. 100 fangere i treåret 1948/49—1950/51. Denne ret sjældne højarktiske sæls hjemsteder i Grønland ses at være ved den nordlige yderkyst af Vestgrønland samt ved Østgrønland og Thule-distriktet.

Fig. 3. The time for hunting the bearded seal, illustrated by figures for the average annual catch per 100 hunters in the three-year period 1948/49-1950/51. The homes of this rather rare high-arctic seal in Greenland will be seen to be the northern outer coasts of West and East Greenland and the Thule district.

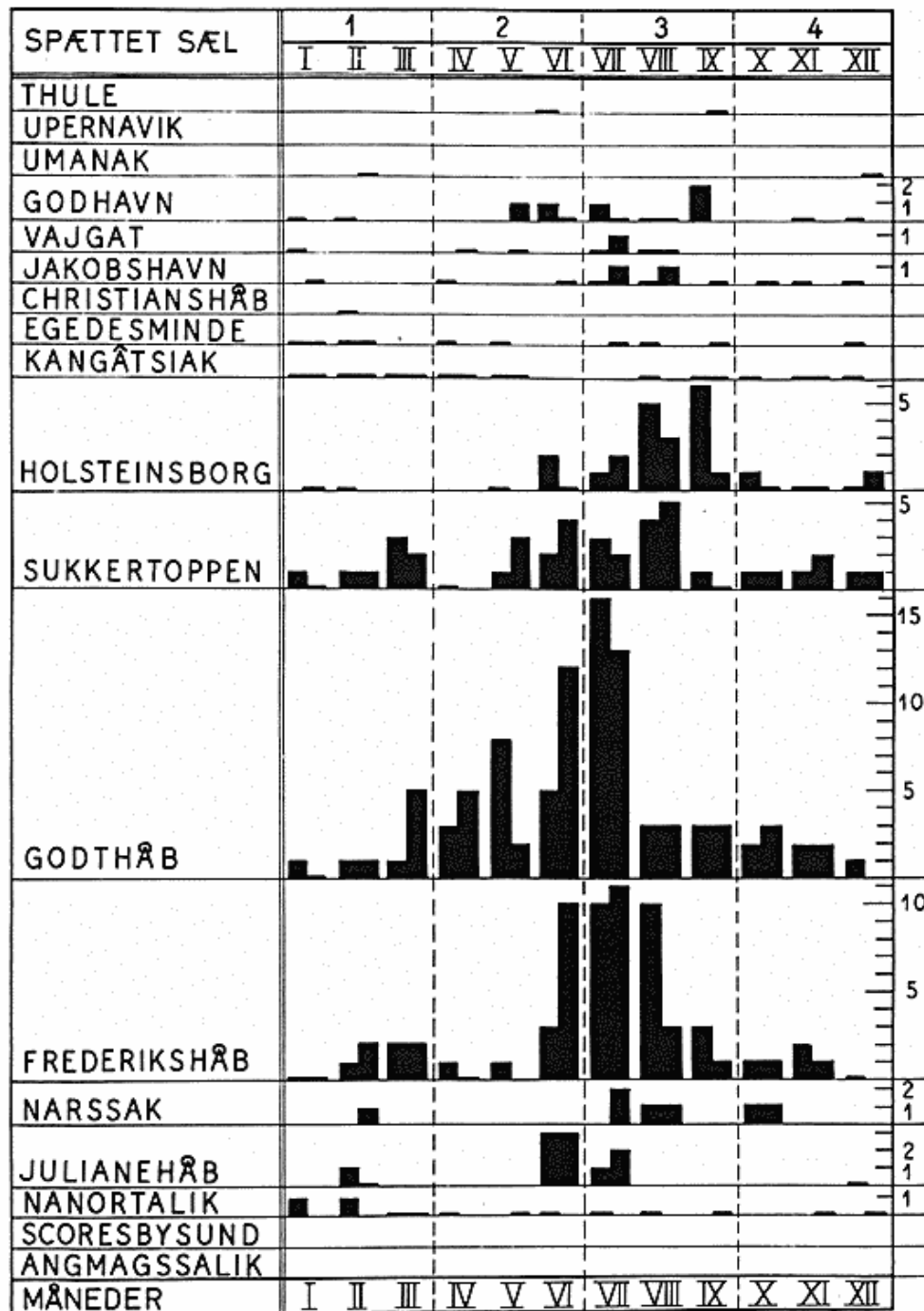

Fig. 4. Tiden for den gennemsnitlige årlige fangst af spættet sæl belyst ved tallene for den gennemsnitlige fangst pr. 100 fangere i treåret 1948/49—1950/51. Denne sæl ses at have sin nordgrænse i Diskobugten.

Fig. 4. The time for hunting the harbour seal, illustrated by figures for the average annual catch per 100 hunters in the three-year period 1948/49-1950/51. This seal will be seen to have its northern limit in the central area of the west coast.

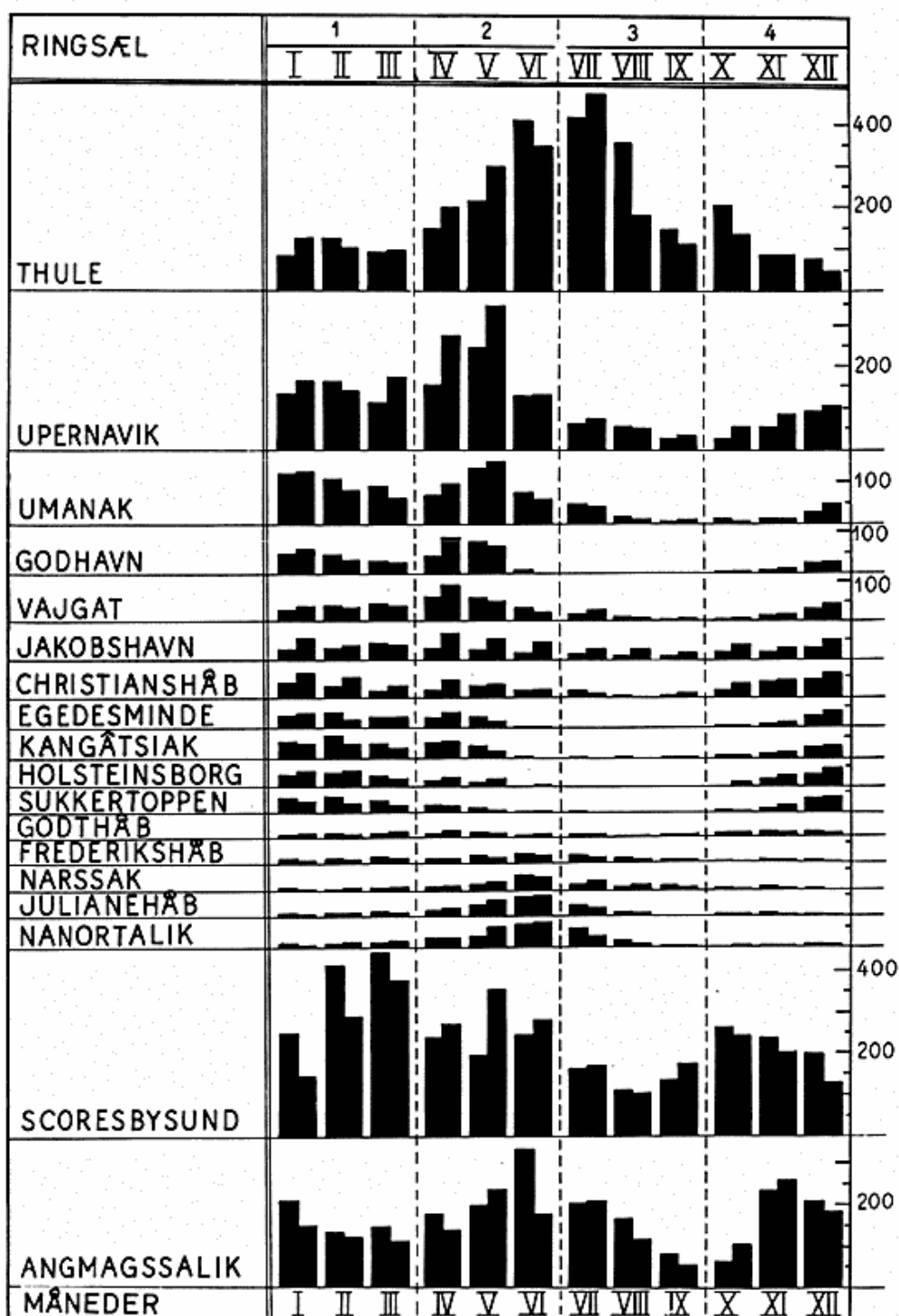

Fig. 5. Tiden for fangst af ringsæl belyst ved tallene for den gennemsnitlige årlige fangst pr. 100 fangere i treåret 1948/49-1950/51. Denne højarktiske sæls hjemsted i Grønland ses at være vestkystens nordlige del samt Thule-distriktet og østkysten. Fangstintensiteten antyder indirekte forekomstens omfang.

Fig. 5. The time of capture of the ringed seal, illustrated by figures showing the average annual catch per 100 hunters in the three-year period 1948/49-1950/51. The home of this high-arctic seal in Greenland will be seen to be the northern part of the west coast as well as the Thule district and the east coast.

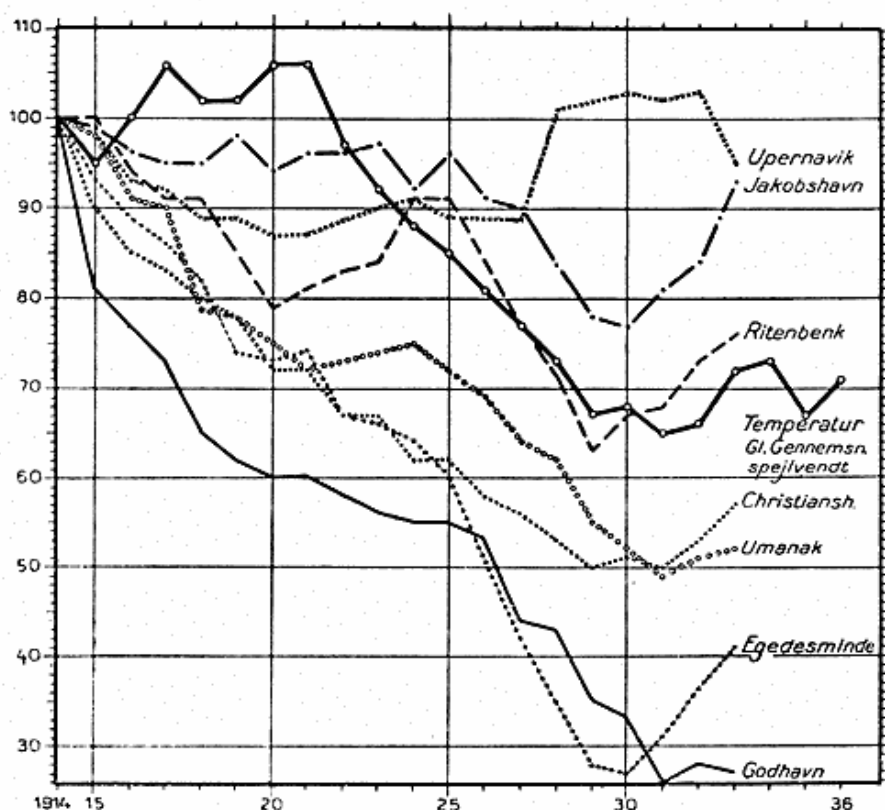

Fig. 6. Fangst af sæler (hovedsagelig ringsæl) sammenlignet med spejlvendt lufttemperaturkurve for Jakobshavn for november—april, viser fangstens aftagen under den ca. 1914 begyndende mildning, med kortvarig tiltagen under dyrenes passage nordover forbi Upernavik 1927—1932.

Fangstens aftagen flere år før lufttemperaturens stigning viser, at det er havets og ikke luftens temperaturfald, der har sat forskydningen nordover igang.

Fig. 6. The catch of seals (chiefly ringed seals) as compared with an inverted air temperature curve for Jakobshavn for November-April 1914-1937, showing the decline of the catch during the initial rise (ab. 1914) of the temperature, but an increase of short duration during the migration northward past Upernavik in 1927-1932. The decline of the catch prior to the rise of the air temperature shows that the change is due to the fall of the sea temperature.

I ministeriet er enkelte tabeller og diagrammer af erhvervsmæssig og biologisk interesse udarbejdet. Således er for sælarternes vedkommende for en treårig periode udarbejdet de hosslående 5 diagrammer (fig. 1—5) med det formål at finde frem til den årlige erhvervsturnus landet over; men biologisk set viser de for grønlands-sæl og klapmyds tillige, hvornår disse årligt ankommer til vestkysten fra Newfoundlandfeltet, hvorledes de fordeler sig året over langs vestkysten og hvornår de, sent på vinteren, trækker tilbage mod deres respektive ynglepladser. Tilsvarende diagram vil kunne opstilles for grindens, marsvinets og den spættede sæls ankomst og afgang.

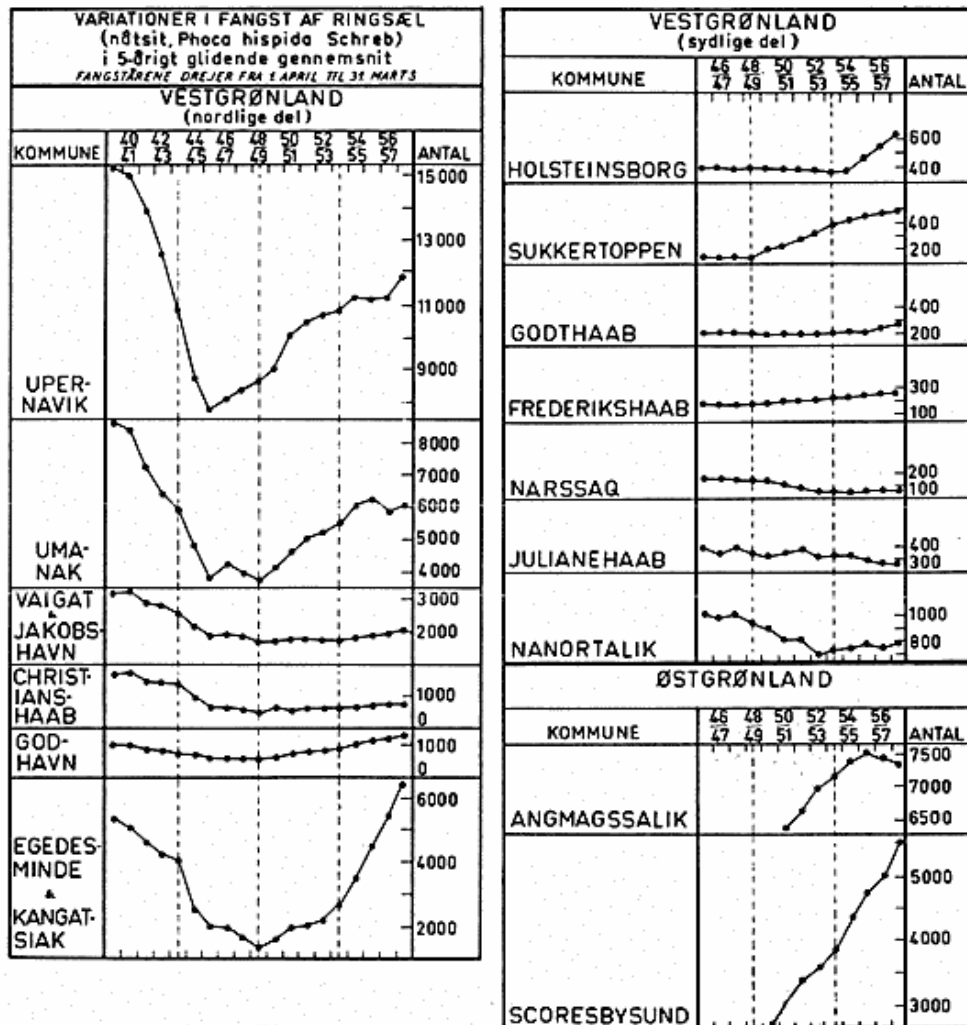

Fig. 7. Fangsten af ringsæl i absolutte tal viser fangstens aftagen indtil omkring 1945, hvor klimaet synes at have et vendepunkt, der får bestanden til gradvis atter at sprede sig sydover. Kun for de nordlige områders og Østgrønlands vedkommende er kurverne talende, da sælfangst i fiskeridistrikterne sydover mere har tilfældighedernes karakter (bemærk også den forstørrede målestok).

Fig. 7. The catch of the ringed seal in absolute figures, showing its decrease up to about 1945, when the climate would seem to have reached a turning point which made the seals gradually spread southward again, though this is only characteristic of the northern regions and East Greenland. Seal hunting in the fishery districts farther south are of a more casual character (note the enlarged scale).

Af P. P. Sveistrup er foretaget en undersøgelse til belysning af den indflydelse, som den fra ca. 1914 mærkbare temperaturstigning fik på den højarktiske ellers stationære ringsæl, idet fig. 6 viser, hvorledes fangsten tog af, da temperaturstigningen begyndte, fordi sælen bredte sig længere nordover. De siden århundredskiftet vekslende ankomsttider og sydlige udbredelsesgrænser for de om efteråret syd-

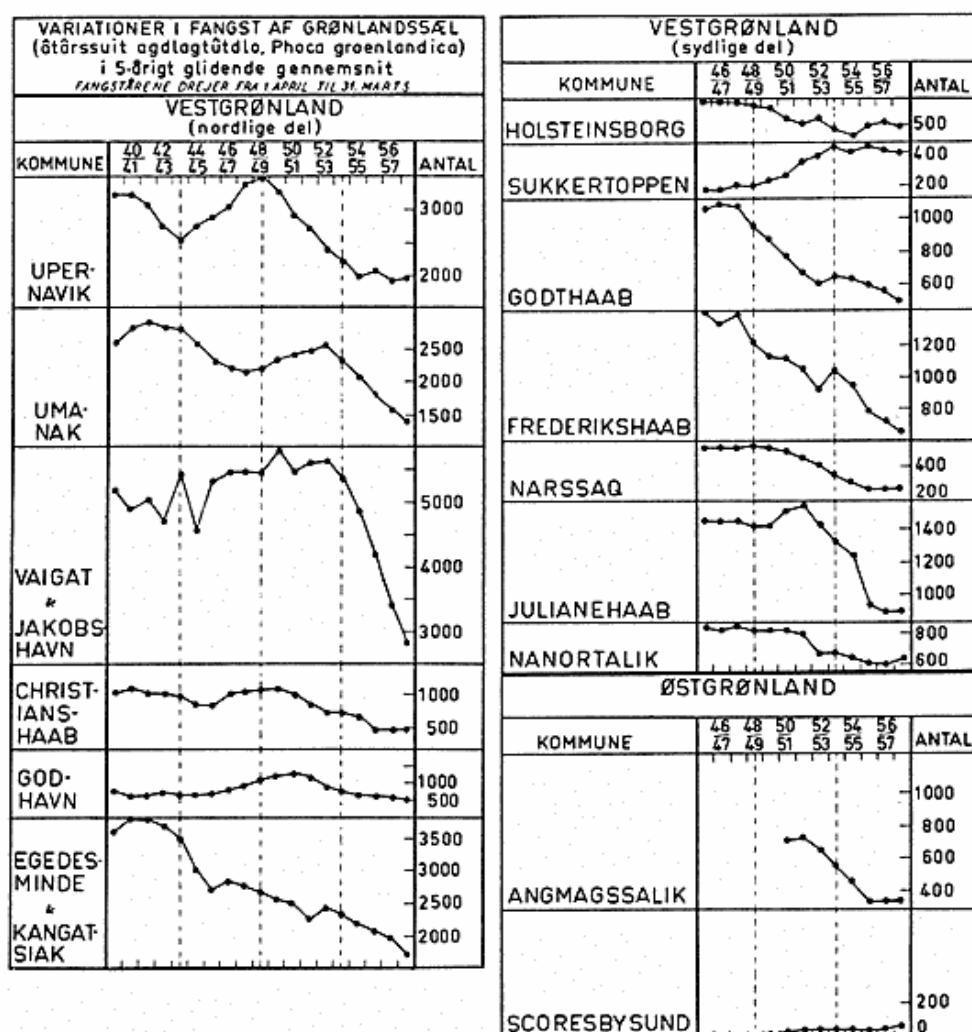

Fig. 8. Fangsten af grønlandssæl i absolutte tal viser sælens aftagende tilbøjelighed til at gå nordpå, hvilket giver Upernavik øget fangst omkring 1948 og Umanak, Vaigat og Jakobshavn omkring 1952, hvorefter faldet er almindeligt.

Også her er kurverne for den sydlige vestkyst lidet talende.

Fig. 8. The catch of harp seal in absolute figures, showing its decreasing inclination to migrate northward, which results in a rise of the catch in the Upernavik district about the year 1948, and in the Umanak, Vaigat, and Jakobshavn districts about 1952, after which there was a general decline. Here, too, the diagrams for the southern part of the west coast are little informative.

vandrende nar- og hvidhvaler, såvel som tidspunkterne for forårstrækket nordpå vil ligeledes kunne belyses ud fra det foreliggende talmateriale.

Spørgsmålet om, hvorvidt klimaændringen medførte en varig eller kun midlertidig nedgang i sælfangsten er undersøgt for en 18-årig periode: Ringsælen synes siden 1945 atter at brede sig sydover, medens den under den varme periode (1915—1944) skønnedes usæd-

vanlig talrig i Thule distrikt (jfr. fig. 5 vedr. 1949-50). Grønlandssælen, der under mildningen forekom usædvanligt talrigt helt oppe i Thule distrikt, synes under temperaturfaldet ikke længere i samme omfang at gå så højt nordpå, idet pukkelen i fig. 8 på Upernaviks kurve for 1948 tyder på, at en del af de sæler, der ellers trak til Thule, da forblev sommer og efterår i Upernavik. Og pukkelen 4 år senere på Umanakkurven og tilsvarende fald i Upernavikkurven synes at vise, at der da var en del af Upernaviks sæler, der foretrak dette sydligere distrikt. Herefter ses kurverne også at falde syd herfor. Det vil sikkert være af biologisk interesse, om tilsvarende kurver også udarbejdes for grind, marsvin, spraglet sæl og remmesæl.

Til belysning af, hvilke formål dette talmæssige materiale i større eller mindre omfang kan tjene, kunne følgende formentlig anføres:

Der findes for Grønland nedsat et *planlægningsudvalg*, hvis formål er at bedømme, hvor udvikling kan sættes ind med oprettelse af havneanlæg, kraftstationer, vandværker m. m. til fremme af fiskerierhvervet (filettering, dybfrysning, henkogning m. m.). Den kgl. grønlandske Handels (K.G.H.) almindelige produktionsstatistik og resultaterne fra de fiskeribiologiske undersøgelser tjener til grundlag herfor, men fangstsammendraget har den indirekte betydning at vise, hvor fangst — og ikke fiskeri — er det bærende erhverv, og hvor større teknisk udvikling i erhvervsfremmende henseende derfor ikke er påkrævet. Til typiske fangerdistrikter må henregnes Godhavn, Vaigat, Umanak og Upernavik, Thule og Scoresbysund. Til fiskeridistrikter strækningen fra Kap Farvel til Nordre Strømfjord. Egedesminde, Christianshåb, Jakobshavn og Angmagssalik er blanding af begge dele.

Endvidere findes en *befolkningskommission*, hvis formål er i fiskeridistrikterne at fremme koncentration af befolkningen om de kommende fabriksbyer for fisketilvirkning, til afløsning af de nuværende over kysten spredte ca. 100 hovedsagelig små fiskeristationer, der kun er indstillet på saltfiskbehandling, hvilket produkt i modsætning til dybfrosne eller henkogte produkter kun opnår ringe priser på verdensmarkedet. Denne kommission udpeger derfor de steder, der er så ringe i produktionsmulighed og folkemængde, at de efterhånden bør søges affolket, og udpeger de steder, der findes velegnet for tilflytning. Sammendraget (tabel III) kan her yde kommissionen en række oplysninger til støtte i dets afgørelser.

Endvidere findes et *boligstøtteudvalg*, der giver lån og tilskud såvel til nye boliger som til hovedreparationer. For fiskeridistrikternes vedkommende søger udvalget at støtte befolkningskommissionens

koncentrationsbestræbelser ved fortrinsvis at bevilge boliglån og -støtte til tilflyttere til fabriksbyer. For fangerdistrikterne tilstræber udvalget ikke nogen sådan koncentration, da sødyrfangst forudsætter en spredtboende befolkning, idet for mange fangere ved et sted medfører en overjagning af fangstfeltet og dermed tilbagegang i udbyttet. Fig. 11, der hidrører fra et decideret fangerdistrikt (Upernavik), er således et karakteristisk eksempel på, at jo færre fangere, der bor ved et sted, des mere fanger den enkelte erhverver. Dette viser, at det er yderst betænkeligt at nedlægge små bopladser i de egentlige fangerdistrikter. Omvendt ses det for fiskeridistrikters vedkommende (f. eks. Nanortalik, fig. 12) klart, at dér er fangst kun et bierhverv. Tilflytning til en fabriksby er derfor her et gode, idet fiskerne opnår højere priser ved byernes fabrikker. For en fanger er det derimod en betænkelig sag at forlade sin hjemegn. Dette erhverv kræver dybtgående kendskab til hjemegnens vind-, nedbørs-, strøm-, bund- og dybdeforhold samt til dyrenes trækvaner og adfærd på årets forskellige tider. Flytter han, får han et handicap sammenlignet med tilflytningsstedets egne fangere. Boligstøtteudvalget støtter derfor fangerdistrikternes duelige fangere, selv om de ønsker at forblive ved de små steder, mens der vises varsomhed med ydelse af boligstøtte og lån til personer, der ikke fuldt kan ernære sig ved fangst. Dette gælder særligt den opvoksende ungdom i de nordlige byer, hvor vinterarbejdsløshed er almindelig. Disse unge, der hovedsagelig er daglejere, tilskyndes derfor til at opføre hus i en fabriksby. Under alle omstændigheder er en sådan udtynding nødvendig, da den meget hastigt voksende befolkning ellers ville overbefolke fangstområderne.

Det førnævnte *planlægningsudvalg* forudsætter i sine bestræbelser for at fremme produktionen, at bopladbeboere og beboere af mindre udsteder i fiskeridistrikterne tilvandrer fabriksbyerne, og at urentable udsteder nedlægges, men forudsætter ikke en affolkning af fangerdistrikterne eller nedlæggelse af disses udsteder. Et fiskeridistrikt kræver nemlig megen søtransport fra hovedhandelsstedet til udstederne af salt til saltfiskeberedningen og til afhentning af den færdige saltfisk og kræver investering i anløbsbro, saltehus m. m., hvorimod et udsted i et fangerdistrikt kun kræver en yderst ringe salttilførsel til saltning af spæk og hajlever, hvilket taler for udsteders nedlæggelse sydpå og deres bestående nordpå. I øvrigt kan til gunst for opretholdelse af udstederne nordpå anføres, at for hvert kilo kød, fangsten giver (ialt ca. 2.000 tons årligt), spares tonnage for et tilsvarende kvantum indførte fødevarer (fig. 13), hvor-

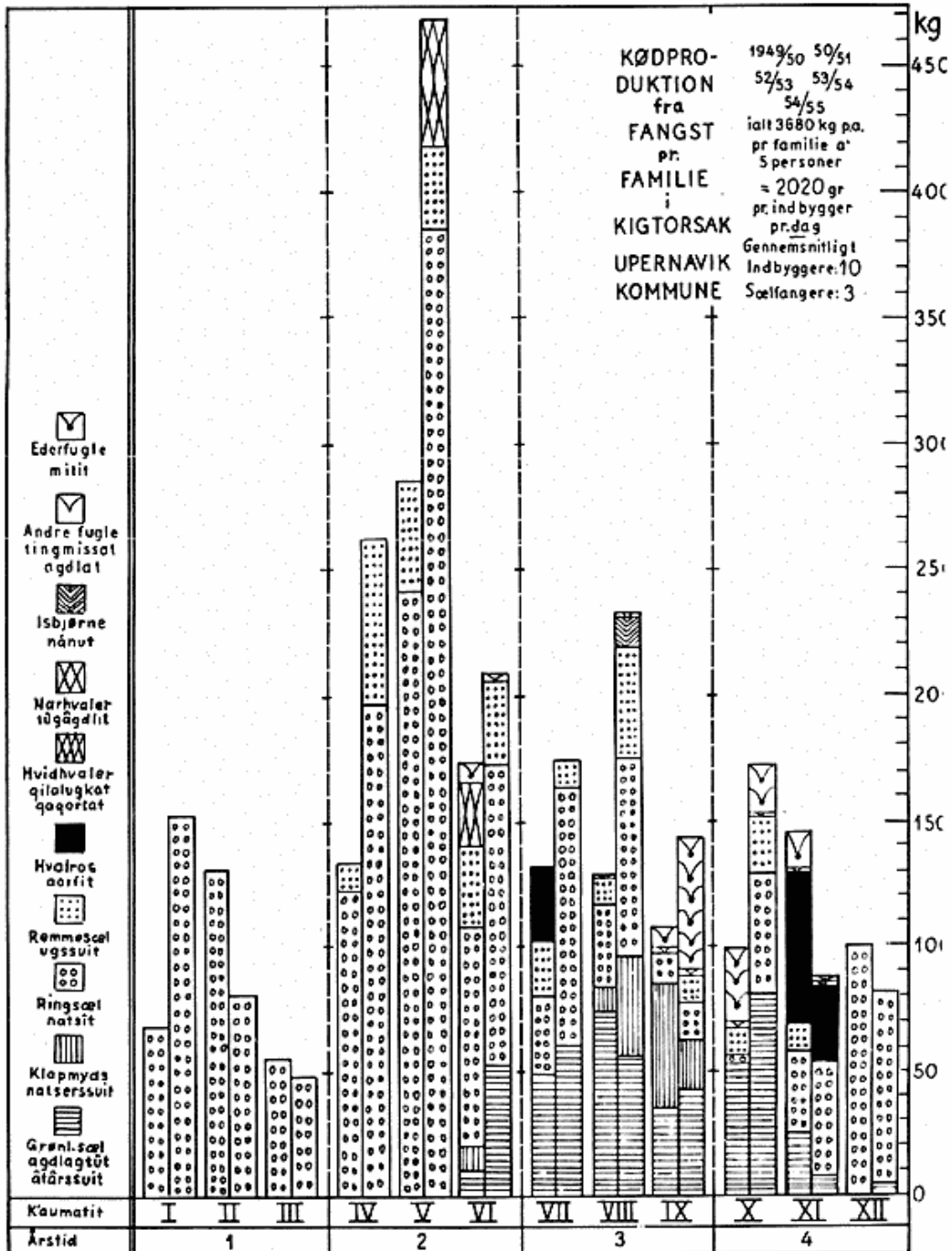

Fig. 9. Erhvervsturnus og fangstudbytte i et fangerdistrikt angivet ved vægten af kødproduktionen pr. familie i halvmånedlige perioder ved en boplads med relativt få indbyggere. Udbyttet andrager 3.680 kg pr. familie p. a. = 2.020 gr. pr. indbygger pr. dag.

Fig. 9. Hunting cycles and catch in a hunting area, expressed by weight of the meat production per family in half-monthly periods at a small village (without trading outpost) with relatively few inhabitants (Kigtorsaaq 1949/55). The catch amounts to 3680 kg p. a. per family = 2020 g per inhabitant per day. Number of inhabitants 10, number of seal hunters 3.

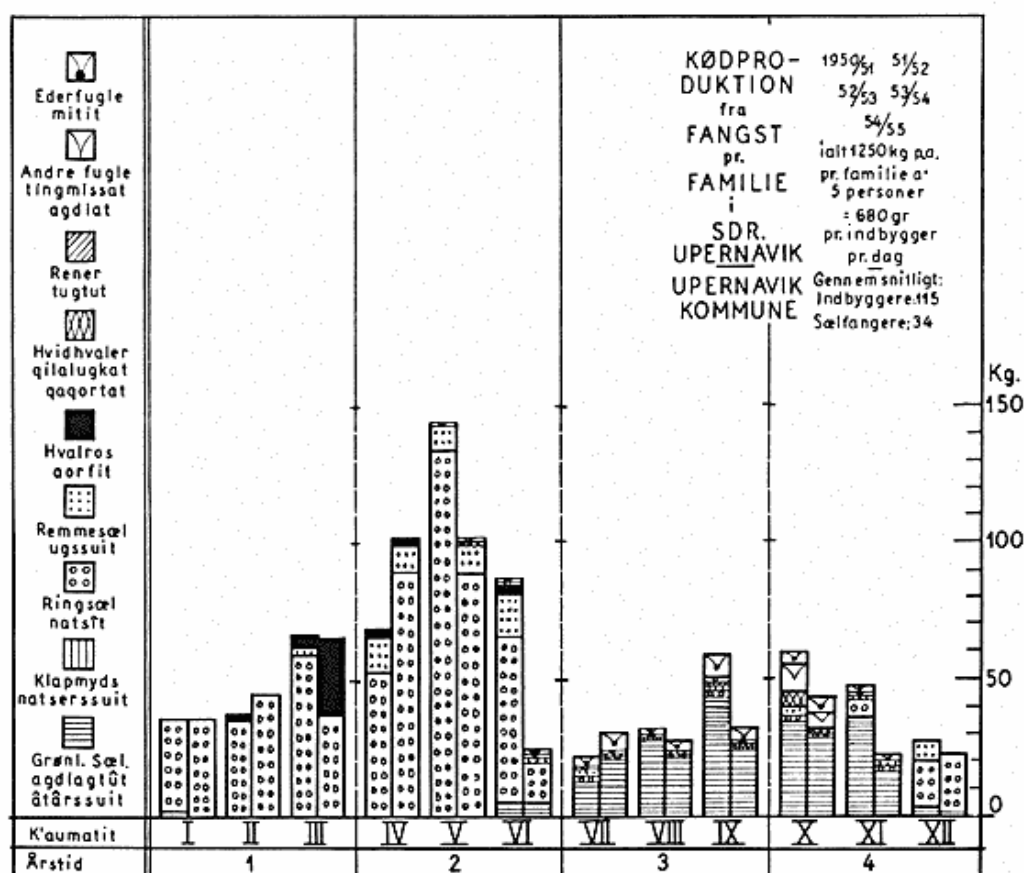

Fig. 10. Erhvervsturnus og fangstudbytte i et fangerdistrikt (Sdr. Upernavik 1950/55) ved et stærkt befolket sted. Udbyttet andrager kun 1.250 kg p. a. pr. familie = 680 gr pr. indbygger pr. dag. Stedets indbyggerantal 115. Sælfangernes antal 34.

Fig. 10. Hunting cycles and catch at a well populated place (Sdr. Upernavik (trading outpost) 1950/55) in a hunting area. The catch amounts to only 1250 kg p. a. per family = 680 g per inhabitant per day. Number of inhabitants at the place 115. Number of seal hunters 34.

imod befolkningen i fiskeridistrikterne sydpå har et tilsvarende mer-forbrug af grovere proviantsorter, og at det netop er på disse varer, hovedparten af det tilskud falder, staten årligt yder til billig-gørelse af nødvendighedsvarer (ca. 8 mill. kr. p. a.) til højnelse af levelfoden. Til afgørelse af, om et udsted skal bestå eller ikke, vil man derfor kunne støtte sig til sammendragets tal for naturalpro-duktion og forbrug (tabel I og III).

Der findes også et *ernæringsråd* for Grønland. Dettets opgave er bl. a. at overvåge, at kosten har den rette sammensætning og mængde til årets forskellige tider. I fiskeridistrikterne, hvor ernæ-ringen, foruden af fisk, hovedsagelig består af indførte varer (butiks-kost, fig. 13), er det nødvendigt, at visse fødemidler tilsættes vitamin,

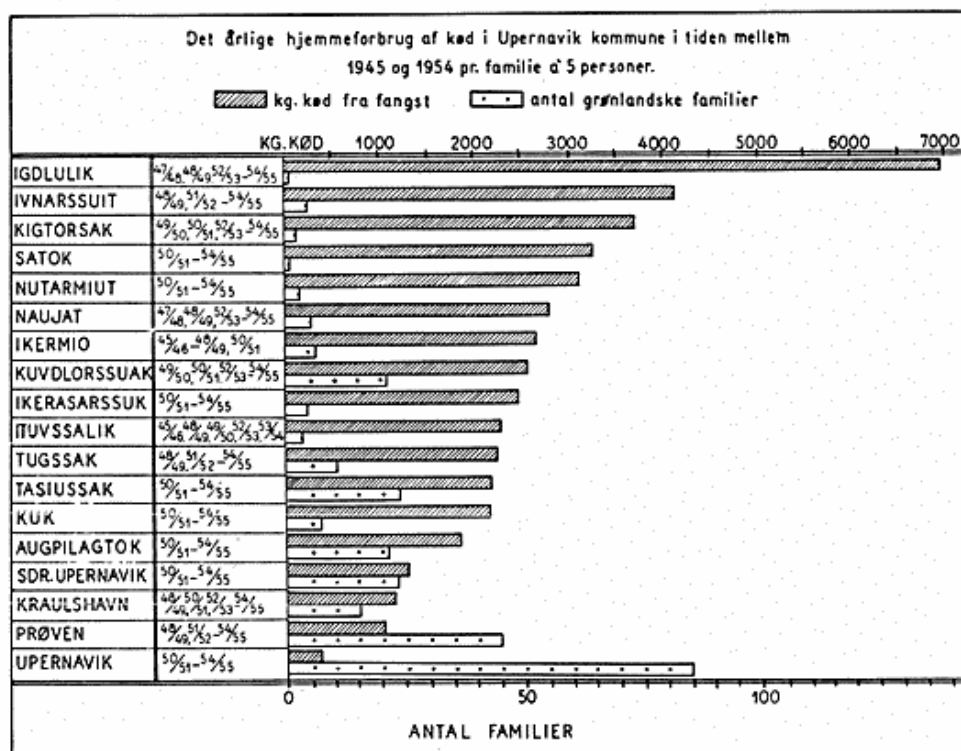

Fig. 11. Det ses, at i et fangerdistrikt er kødproduktionen pr. familie stor ved steder med få familier og ringe ved steder med mange familier.

Fig. 11. It will be seen that in a hunting area (Upernavik district) the meat production per family is high at places with few families and low at places with many families.

kalk og salte, og at grøntsager og kartofler så vidt muligt forhandles året rundt. For fangerdistrikterne finder dette også sted, men er dog her af mindre betydning, da årtusinders erfaringer har vist, at eskimoens oprindelige kost i denne henseende gav ham alt fornødent — så vidt hans forråd strakte. Fig. 9 viser et eksempel på adgangen til protein ved en boplads med få familier (Kigtorssaq i Upernavik distrikt), hvor stedets to familier gennemsnitligt har ca. 2.000 gr kød pr. dag pr. individ, og fangsten er nogenlunde jævnt fordelt over årets måneder med maximum i maj og april og med et dog ikke udpræget minimum i marts. Fig. 10 er i modsætning hertil et eksempel på adgangen til protein ved et udsted med mange familier (Sdr. Upernavik i Upernavik distr.), hvor stedets 23 familier gennemsnitligt kun har 680 gr kød pr. dag og et lavt minimum i månederne juli, august, november, december og januar. Tilsvarende diagrammer findes udarbejdet for hvert beboet sted i samtlige fangerdistrikter samt for fiskeridistriktet Nanortalik. — I de udgivne sam-

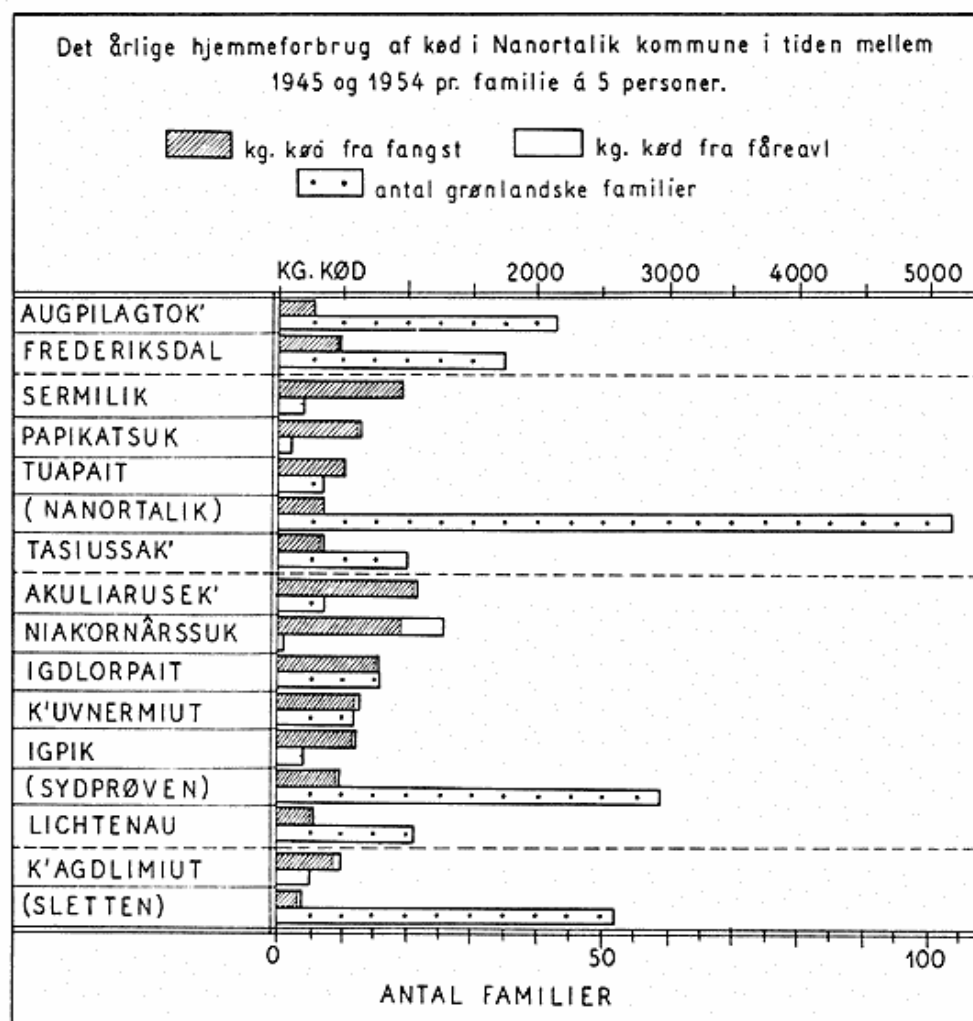

Fig. 12. Det ses, at i et fiskeridistrikt er kødproduktionen ringe, og at fangst derfor kun kan være et bierhverv.

Fig. 12. It will be seen that in a fishery area (Nanortalik district) the meat production is low, and hunting can therefore only be a supplementary occupation.

mendrag meddeles som nævnt årligt, hvad hvert enkelt beboet sted har haft af protein pr. familie.

Også oplysninger om *levefoden i dens helhed* kan for udstedsområder til en vis grad udledes af de årlige sammendrag. År for år kan gennem disse følges, hvad der pr. familie købes for i kroner og ører ved pågældende handelssted. (Der købtes således i 1959 pr. familie i det sydlige Vestgrønland for 6.600 kr. og i det nordlige Vestgrønland for 4.900 kr. varer i K.G.H.s derværende butikker. Lægges her til værdien af familiernes naturalforbrug (kød og spiselige indvolde samt fuglekød fra fangsten; sydpå 440 kg, nordpå 1160 kg pr. familie), og sættes dette til samme pris som K.G.H.s pris på frosset hval-

kødt 2,50 kr. pr. kg, fås en levestof på 7.700 kr. sydpå og 7.800 kr. nordpå. Til disse sidste tal skal dog lægges værdien af den fisk, familierne spiser (tallet er størst sydpå), og de fugleæg, skind og det spæk, de selv anvender (tallene er størst nordpå), men de lader sig vanskelig anslå. Stort set synes der ikke at være særlig stor forskel på levestofen i fiskeri- og i fangerdistrikter. — Befolkningen giver dog også penge ud andre steder end i hjemstedets butik (f. eks. indkøb direkte fra Danmark eller under besøg i byen) og til andre formål (f. eks. investeringer i boliger og fartøjer). — For byernes vedkommende ville en tilsvarende beregning af den stedfødte befolknings forbrug pr. familie blive uden interesse på grund af det forbrug, der falder på det store islet af udsendte (håndværkere, arbejdere o. a.), der kun er i landet en mindre del af året, samt på grund af det store salg til byernes offentlige institutioner (sygehuse, sanatorier, børnehjem, kostskoler o. l.), og til tjenestemændene, hvorimod udstedernes salg temmelig rent svarer til den stedfødte befolknings konsum.

Som det ses af tabel III, er den indfødte befolkning i stand til at købe varer i K.G.H.s butikker for beløb, der er flere gange større end de beløb, de opnår ved at sælge produkter til K.G.H. Forklaringen på denne forskel søges i, at fiskeres og fangeres husstande tjener penge særlig som daglejede ved losning og lastning, og i fiskeridistrikterne navnlig ved fiskens behandling. Hertil kommer, at andre end de frie erhververe køber varer i udstedernes butikker (stedets aldersunderstøttede, få fastansatte o. l.).

For et enkelt år (1956) er en beregning på grundlag af et antal familiers husholdningsregnskaber foretaget af en udsendt ekspedition til beregning af Grønlands pristal. Denne kom til en samlet gennemsnitlig nettoindkomst for fiskerfamilier på 8.400 kr. og for fangerfamilier på 6.600 kr. (Beretninger fra Ministeriet for Grønland 1960, nr. 7). Skønsmæssig synes beregningen ret overensstemmende med de ovenanførte beregninger. Indtægten forekommer ikke helt ringe i betragtning af, at den er skattefri, og for fiskerne der fisker fra motorbåd, ligger nettoindtægten oppe på ca. 10.000 kr.

For det grønlandske landsråd og de grønlandske kommunalbestyrelser har tal for kontantindkomst, naturalindkomst og levestofen i det hele sin interesse, og hertil kan sammendraget altså også bruges. Sammendragene for de enkelte fangsttyr har interesse for rådernes stillingtagen til fredningsbestemmelser o. l. Også til klarlægelse af aldersbetingelse for offentlig forsorg kan fangstlister sammenholdt med mandtalslister give rådene et bidrag. En undersøgelse

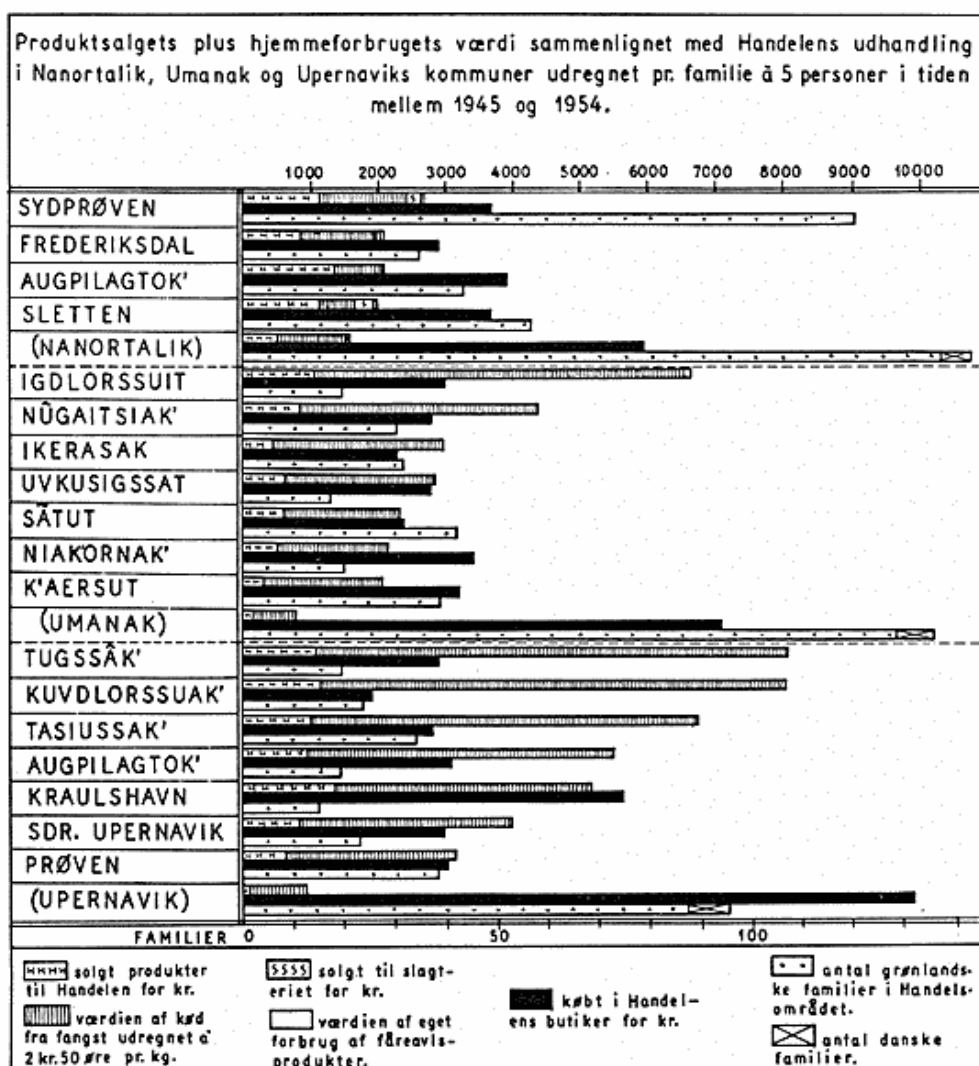

Fig. 13. Det øverste afsnit af diagrammet viser, at i et fiskeridistrikt er kødproduktionen relativt ringe, medens familiernes forbrug af indførte fødevarer er relativt stort, hvilket sidste medfører øgede transportomkostninger af indførte fødevarer. De nederste to afsnit viser, at i fangerdistrikter er kødproduktionen stor og transportmængden af indførte varer derfor tilsvarende mindre.

Fig. 13. The upper part (Nanortalik district) of the diagram shows that in a fishing district the meat production is relatively small, while the family consumption of imported foodstuffs is comparatively large, which latter fact involves increased costs for transporting imported food. The lower two sections (Umanak and Upernavik districts) show that there is a considerable meat production in hunting areas, therefore the transport of imported goods is correspondingly less.

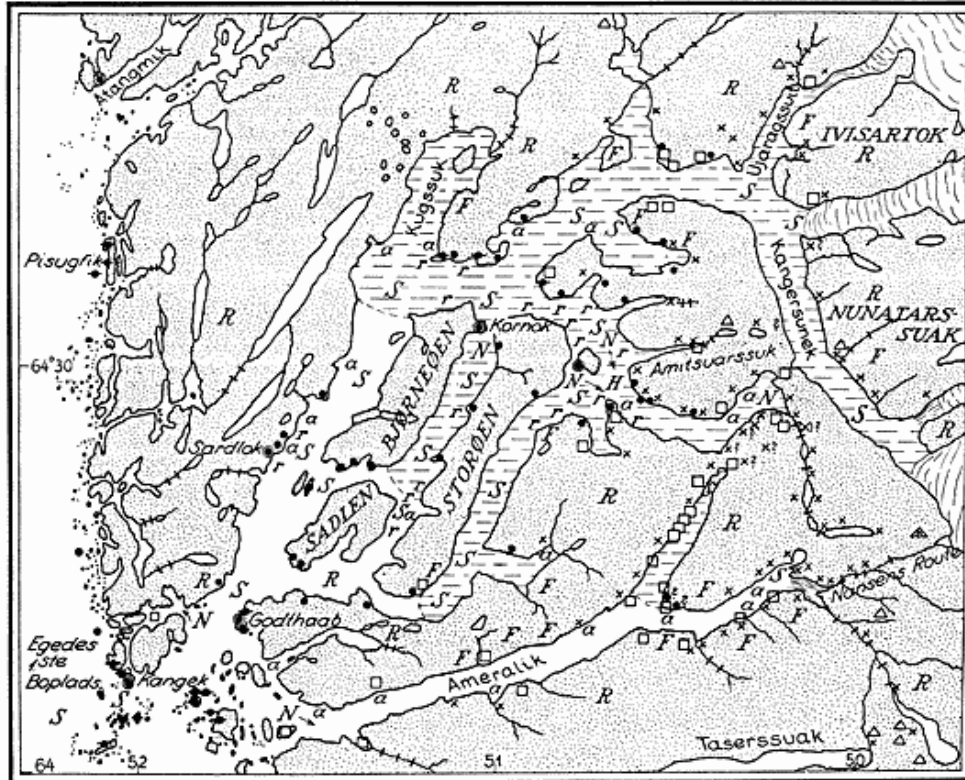
viste således en stærk stigning i fangstevnen indtil midten af tyverne, derefter jævnt stigende indtil tilbagegangen begynder ved fyrreårsalderen, for næsten at ophøre i tresårsalderen (P. P. Sveistrup, Medd. om Grønland, bd. 134, nr. 3, 1944).

I biologisk henseende kan følgende anføres: Fig. 1-5 viser sødyrenes forekomsttider og trækveje og fig. 6 viser, at den stigende havtemperatur fik ringsælerne til at forskyde sig nordover. Fig. 7 viser, at den atter synkende havtemperatur fik disse til atter at brede sig sydover. Fig. 8 viser, at grønlandssælen ved den indtrådte afkøling ikke i så stort omfang drager nordover som under mildningen. Fig. 9 og 10 giver — sammen med tilsvarende ikke offentliggjorte diagrammer for alle beboede steder i Umanak, Upernavik, Thule, Scoresbysund og Angmagssalik distrikter — erhvervsturnus for de madnyttige dyr. — For følgende dyr: marsvin, hvalros, ringsæl, grønlandssæl, klapmyds, remmesæl, spættet sæl, ren, bjørn, moskusokse og edderfugl, er iøvrigt for en længere årrække udarbejdet, men ikke offentliggjort, oversigter over fangsten.

Ønske om et *erhvervsgeografisk* værk om Grønland blev fremsat i landsrådet af dets fremstående medlem, nu afdøde folketingsmand Augo Lyngé, idet denne i 1951 i landsrådet fremførte, at videnskabsmænd efterhånden havde gjort undersøgelser på snart sagt alle områder i Grønland, men endnu havde ingen gjort forsøg på at kortlægge Grønland erhvervsgeografisk. En del sandt er der vel heri. Dog forelå der allerede i 1946 det ovennævnte under sidste verdenskrig udarbejdede værk »Statistiske oplysninger om Grønland«, på hvilket Grønlandskommissionen af 1950 med dette som udgangspunkt kunne bygge videre. Herudover findes en del afhandlinger af mere lokalt præg. (Medd. om Grønland, bd. 131, nr. 7, bd. 134 nr. 2, bd. 134, nr. 3) samt *N. Kingo Jacobsen og P. P. Sveistrup: Erhverv og kultur langs polarkredsen, 1950* og *Daniel Bruun: Godthåbseggen, 1908.* (Fig. 14).

Jagt- og fiskeristatistik regnes efter sigende i flere lande for statistikkens mindre nøjagtige. Det kan derfor have interesse at sige noget om den nøjagtighed, hvormed fangstlisteførerne arbejder. Her er det så heldigt, at der for én dyrearts vedkommende haves meget nøjagtige tal, nemlig tal for Den kongelige grønlandske Handels køb af polarræveskind. Praktisk talt anvendes nemlig intet ræveskind i befolkningens eget forbrug, alt sælges til Handelen. Sættes den fulde overensstemmelse — mellem Handelens indhandling af ræveskind og tallene for fangne ræve ifølge fangstlistesammendragene — til tallet 100, viser det sig, at nøjagtigheden i den sydlige del af vestkysten i toåret 1954—1955 var 83% og for de nordlige 95%, (en tidligere undersøgelse for 1927 til 1940 viste henholdsvis 90% og 93%). Nøjagtigheden i den nordlige del må betegnes som stor, hvorimod 83% for det sydlige ligger vel lavt. Det gælder dog næppe for

GODTHAABSEGNEN

Efter Daniel Bruun 1908

Fig. 14. Det formentlig første forsøg på en erhvervsgeografisk kortlægning i Grønland. Kort over Godthåbsfjorden udarbejdet af kaptajn Daniel Bruun 1908 på grundlag af grønlanderes op-given visende:

Fig. 14. A sketch map showing trade possibilities in the Godthåbsfjord area. Presumably the first performance on mapping facts concerning the economical geography of Greenland. Map of Godthåbsfjord worked out by captain Daniel Bruun in 1908 on the basis of Greenlanders' statement.

Signs as indicated:

Fangstpladser for angmagsætter	□	Fishing ground for angmagsat
Fangstpladser for stenbider	N	Fishing ground for lumpfish
Fangstpladser for rødfisk	r	Fishing ground for redfish
Fangstpladser for hellefisk	H	Fishing ground for Greenland halibut
Fangstpladser for laks	X	Fishing ground for char
Forekomst af fuglefjælde	F	Occurrence of bird-cliffs
Forekomst af rensdyr	R	Hunting ground for caribou
Forekomst af sæl	S	Hunting ground for seal
Grøn. sommerteltpladser	□	Greenland summer dwelling places
Grøn. fangst- og jagthytter	△	Greenland fishing and hunting huts
Beboede pladser i 1908	●	Settlements 1908
Gamle grøn. vinterboliger	●—●	Old dwelling places of the Greenlander
Nordboruiner	X △	Norse settlements

de øvrige dyrs vedkommende, thi sydpå er rævefangsten stor, og en nedlagt ræv er dér noget rent dagligdags, der af og til kan undgå listeførernes opmærksomhed. Anderledes når det er et kødgivende dyr, der indbringes. Rygtet derom breder sig hurtigt over stedet, børnene iler alle til stranden for at se flænsningen og for at få en bid med. De spreder nyheden. Fangeren inviterer til kødgilde. Det er dagens samtalestof — også blandt dem, der ikke kom med! Man tør derfor regne med, at nøjagtigheden er større for disse dyr end den her udregnede procent 83 for de sydlige ræve, og selvfølgelig er nøjagtigheden allerstørst for de kødgivende største arter: grind, hvid- og narhval, altså for de dyr, der betyder mest for samfundet og dermed for statistikken. Iøvrigt må det her huskes, at tallet 95% for de nordlige egne er det, der vejer mest til i landets naturaløkonomi, thi de givtige fangstdistrikter ligger nordpå.

Ministeriets førnævnte grundlæggende bearbejdelse af de fra listeførerne modtagne lister stiller ofte betydelige krav til bearbejderne. Danske stednavne har også grønlandske navne, og de bruges i flæng. Listeførerne er ikke fødte retskrivningsekspertter eller bogholdere. Person- og stednavne følger snart retskrivningen, snart listeførernes private fonetik. Er der undertiden opgivet adskillige bjørne fanget, hvor bjørne ikke findes, er det rubrikken ved siden af for havkal, og har en fanger fanget ræve i fredningstid, er det rubrikken ved siden af for sæl, der burde været benyttet. Nogle fangstlisteførere anfører ikke et tal, men kun en streg, for hvert fanget dyr, derfor må bearbejderen kunne bedømme, om der er tale om 11 eller kun 2 dyr. Kendskab til sprog og fredningstider og til fangstlisteførere og fangstforhold i almindelighed er derfor også af disse grunde en nødvendig forudsætning for sammendragning af grundmaterialet, før dette bliver egnet til almindelig benyttelse.

Biologer og geografer, der i fremtiden giver sig af med grønlandske forhold, vil dog sikkert sende de grønlandske fangstlisteførere mere end een venlig tanke for det gode materiale, de her skænker dem.

SUMMARY**Greenland Game Statistics**

The Greenland game statistics were started in 1862 by *H. Rink, Ph.D.*, district superintendent in Greenland and afterwards head of the administration of the country. The Greenlander in each place most suitable for the purpose was chosen to keep the records of the catch (tallyman). At first only seals and arctic foxes were recorded, but about the year 1900 all other mammals and the Greenland shark were also listed. The lists show the catch made in the 24 half-monthly periods of the year. A comparison with the accounts of the Royal Greenland Trade Department shows that as regards arctic foxes the tallymen were able to record with an accuracy of more than 83 per cent in the southern fishery districts and 95 per cent in the northern hunting districts.

The rise of the temperature during the period from about 1915 to 1945 caused a northward migration of the marine animals (fig. 6) and the invasion of the Iceland cod. Since 1945 the marine animals and the Atlantic cod have gradually moved some distance southward again (figs. 7 and 8). No temperature graphs for Baffin Bay are available, but the graph showing the variations in the catch of marine animals is assumed to reflect the missing record of the temperature reduction there.

The figures show that the catch is largest at places inhabited by few families (fig. 11), whereas too many inhabitants lead to overhunting (fig. 12). On the other hand, the rapidly increasing number of inhabitants necessitates a southward migration of the surplus population to the fish factory towns, principally from the towns (i.e. the main trading places) in the northern area, where hunting conditions are only good at the villages (i.e. trading outposts) and small villages (places without trading outposts). In contrast, the concentration of the population in the factory towns is a necessity for the full utilization of the capacity and for obtaining the labour required for the factories for processing of cod, catfish, redfish, and shrimps.

The figures for each hunter's catch compared with the age declared on the census returns serve to show the distribution of the catch in relation to the age of the hunter. The culmination occurs at the age of 25–40 years.

The figures show the arrival of the migrating marine animals, their stay at, and their departure from the country (figs. 1 and 2), and accordingly the varying availability of food for the population (figs. 9–12), as also where in the country and when it is considered necessary to provide additives of such substances as are contained in the meat of marine animals, but not in a one-sided fish diet (fig. 13). The weight of meat and edible entrails of the catch is therefore calculated every year for each inhabited place, thereby obtaining material for comparing the conditions of life and the variations at the individual places (table I).

Economically, the figures show that the natural production in the hunting areas means a saving in the supply of commodities, as against the greater consumption of imported consumer goods in the fishery districts (figs. 13 and table III).

The scattered hunter population in the north requires the retention of small dispersed trading posts (fig. 11), which increases the cost of com-

modity distribution, but probably involves less loss than the salt-fish-producing trading outposts in the fishery districts to the south, which require more transport of imported consumer goods (fig. 13 uppermost, and table III), and the supply of large quantities of salt for processing the chief product of these places, viz. dry-salted cod, which is an export product that is little profitable, whereas the sealskins of the hunter districts which require only little tonnage obtain good prices. Endeavours are therefore being made to close the small fishing stations down and to help the population to settle at the fish-factory towns.

The reforms progressing rapidly since 1950 are closely watched by a social-scientific committee. This committee makes use i.a. of the original catch records in order to keep an eye upon the circumstances of the individual families before and during the reforms, special attention being given to the northern hunter families transplanted to the fishery areas in the south.

A committee on housing subsidies has been set up by the Greenland Provincial Council. It judges whether or not the means of livelihood in a place invite further development of the place by subsidies and loans for the erection of new houses. Another committee decides whether loans and subsidies should be given for the purchase of motor boats, etc. As to this, too, the numerical material may supply adequate information.

A planning committee for the future development of the country has likewise been set up. Here again the figures showing the decreasing or increasing catch and natural production within the hunting areas may be useful.

Kommuner 1959/60	Hvaler						Hvalros	Sejler					Ræve		Rener	Isbjørne	Kod		Indfødte	Havkal			Delta-gere i fangsten
	Våge-hval	Knol-hval	Nar-hval	Hvid-hval	Grind	Mar-svin		Ringsæl	Spøttet sæl	Remme-sæl	Grønlands-sæl	Klap-myds	blå	hvide			ialt kg	pr. familie kg		Stk.	Kod tørreret		
																					ialt kg	pr. familie	
Nanortalik.....	-	-	-	-	-	-	1.047	5	78	331	453	172	138	-	5	89.330	210	2.109	-	-	-	207	
Jullanehåb.....	-	-	-	-	-	4	477	6	28	436	58	181	121	7	3	35.790	90	2.084	-	-	-	117	
Narssaq.....	-	-	-	-	-	-	70	3	5	99	6	244	120	-	-	6.300	30	1.144	-	-	-	71	
Frederikshåb.....	1	-	1	-	1	157	522	77	17	310	106	454	215	102	-	51.070	160	1.582	2	20	0	188	
Godthåb.....	7	-	-	-	153	111	386	73	6	106	7	1.043	302	897	-	166.640	240	3.438	-	-	-	219	
Sukkertoppen.....	-	-	-	-	-	386	2	550	23	6	63	12	276	41	2.155	156.760	320	2.461	98	170	0	313	
Holsteinsborg.....	-	-	-	42	-	78	134	1.080	3	29	234	3	166	128	771	-	133.430	320	2.109	134	1.610	0	168
Syddige Vestgrønland.....	8	-	1	42	154	736	145	4.132	190	169	1.579	645	2.536	1.065	3.932	8	639.320	210	14.927	234	2.800	0	1.278
Kangatsiaq.....	1	-	3	32	-	3	30	5.555	4	8	675	8	328	161	64	170.560	690	1.230	228	2.730	10	325	
Egedesminde.....	20*	-	2	112	1	23	12	2.625	10	8	303	16	31	13	2	147.780	340	2.202	950	11.400	30	333	
Christianshåb.....	3	-	2	5	-	5	1	1.248	-	2	266	3	80	71	-	45.350	250	903	755	9.070	50	135	
Jakobshavn.....	-	-	-	9	-	2	-	934	1	-	532	11	9	11	-	42.390	150	1.429	568	6.810	20	144	
Vajgat.....	-	-	8	39	-	2	1	1.986	5	4	1.579	3	20	13	7	111.460	360	1.547	1.358	16.300	50	217	
Godhavn.....	4	-	1	46	-	8	117	2.186	5	54	527	10	44	44	-	127.610	860	746	1.775	21.300	140	216	
Umanak.....	-	-	8	12	-	-	2	7.561	-	8	1.025	17	15	18	10	210.710	560	1.886	10.195	122.340	320	394	
Upernavik.....	-	-	32	12	-	-	43	14.473	-	256	2.358	64	14	16	-	459.930	1.590	1.443	4.315	51.800	180	341	
Nordlige Vestgrønland.....	28*	-	56	267	1	43	206	36.568	25	340	7.265	132	541	347	83	7	1.315.790	580	11.386	20.144	241.750	110	2.105
Nordgrønland (Thule).....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Scoresbysund.....	-	-	4	2	-	-	2	3.248	-	31	7	8	10	2	-	80.720	1.110	364	6	70	0	63	
Angmagssalik.....	-	-	2	1	-	-	-	7.838	4	126	168	726	1	17	-	269.060	810	1.655	1.748	20.980	60	297	
Ostgrønland.....	-	-	6	3	-	-	2	11.086	4	157	175	734	11	19	-	349.780	870	2.019	1.754	21.050	50	360	
Hele Grønland.....1959/60	36*	-	63	312	155	779	353	51.786	219	666	9.019	1.511	3.088	1.431	4.015	66	2.304.890	410	28.332	22.152	265.600	50	3.743
Hele Grønland.....1958/59	14	-	100	228	46	569	199	48.092	199	554	17.095	1.216	1.543	1.138	2.919	126	2.239.360	410	27.461	23.483	281.800	50	3.704
Hele Grønland.....1957/58	24	-	103	503	23	1.041	203	45.187	187	588	12.990	1.174	1.870	1.122	1.771	103	2.043.220	390	26.546	23.678	284.140	50	3.484
Hele Grønland.....1956/57	26	-	335	425	1	915	413	46.678	252	674	11.068	856	1.727	937	1.719	75	2.083.260	410	25.576	22.599	271.190	50	3.349
Hele Grønland.....1955/56	21	-	201	305	1	884	217	38.268	229	673	15.668	1.212	2.033	1.439	1.319	83	1.933.480	390	24.621	21.192	254.060	50	3.142
Hele Grønland.....1954/55	25	-	71	1.874	24	921	288	31.231	288	527	19.419	1.298	1.731	1.203	1.444	60	2.272.140	470	23.816	20.705	248.460	70	3.258

* Heraf 1 flnhval (ca. 8.000 kg).

Summary survey, derived from "Grønlands Fangstlisteresammendrag" (abstracts of Greenland game records).

		Fartøjer				Erhvervsredskaber								Fartøjer				Erhvervsredskaber									
		Motorbåde	Robåde	Kajakker	Konebåde	Riffer	Hagl-bosser	Isgara	Åbent randskæperregar	Hundeslæder	Slædehunde	Telte		Heraf skindtelte	Motorbåde	Robåde	Kajakker	Konebåde	Riffer	Hagl-bosser	Isgarn	Åbent vandskæperregar	Hundeslæder	Slædehunde	Telte	Heraf skindtelte	
Nanortalik Julianehåb Narsaaq	1958	70	492	215	1	457	639	19	1	—	—	133	7	Jakobshavn Vajgat	1959	44	292	133	1	378	413	1.004	7	421	2.711	117	—
	1949	46	330	520	—	535	826	9	1	—	—	164	—		1950	21	250	197	1	456	397	622	19	300	2.101	95	2
	1935	9	179	643	1	560	658	7	—	—	—	90	2		1935	4	162	234	5	312	222	474	30	223	1.565	89	4
	1915	—	31	795	128	593	...	—	—	—	—	41	...		1915	—	48	261	35	278	...	555	...	169	933	62	...
Frederikshåb	1958	75	153	53	1	126	250	11	—	—	—	56	—	Godhavn	1959	33	95	69	—	208	144	481	17	135	986	40	—
	1950	28	164	102	—	158	226	18	—	—	—	54	—		1950	18	73	90	—	208	147	187	46	142	863	26	—
	1935	2	77	128	—	108	194	21	3	—	—	28	—		1935	1	32	70	1	109	84	205	14	88	560	10	—
	1915	—	31	195	2	107	...	31	...	—	—	17	...		1915	—	4	97	11	110	...	378	...	50	299	20	...
Godthåb	1959	82	283	24	1	179	319	75	8	—	—	156	—	Umanak	1959	20	129	177	—	323	218	1.750	10	388	2.501	59	—
	1950	27	268	88	2	225	359	60	—	—	—	130	—		1950	4	143	202	—	417	242	750	30	271	1.671	24	—
	1935	2	226	134	2	177	248	13	3	—	—	121	—		1935	1	108	262	10	379	149	1.579	49	253	1.555	27	3
	1915	—	35	206	12	158	...	14	...	—	—	118	...		1915	—	18	328	25	379	...	1.227	...	265	1.479	12	...
Sukkertoppen	1959	95	363	6	—	210	384	99	25	—	—	175	—	Upernavik	1959	23	82	205	—	359	299	3.097	1	261	1.838	58	2
	1950	46	340	42	—	251	293	39	2	—	—	100	3		1950	12	120	252	1	417	297	1.923	12	200	1.272	45	5
	1935	8	126	101	2	190	261	39	18	—	—	99	1		1935	2	63	267	14	325	142	1.870	23	231	1.476	49	24
	1915	—	47	229	16	184	...	90	...	—	—	70	...		1915	—	8	262	48	262	...	1.571	...	71	969	66	...
Holsteinsborg	1959	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	Nordgrønland = Thule	1959	12	12	72	—	129	40	227	—	133	900	90	—
	1950	96	124	10	—	347	272	224	26	68	504	142	—		1950	3	7	78	—	184	44	56	1	105	814	58	—
	1935	11	194	124	1	217	171	267	30	84	570	123	1		1935	1	3	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
	1915	—	43	102	11	146	...	146	...	27	132	57	...		1915	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Kangatsiaq Egedesminde	1959	131	428	198	1	710	543	3.408	83	399	2.764	298	8	Scoresbysund	1959	—	3	44	—	96	42	158	—	71	585	29	—
	1950	80	409	304	9	583	476	1.059	11	225	1.297	213	19		1950	—	2	27	—	81	27	35	—	39	272	17	—
	1935	1	216	385	32	409	275	1.593	64	220	1.454	170	44		1935	—	—	21	1	38	14	—	...	26	56	8	8
	1915	—	35	411	72	406	...	1.835	...	137	862	103	...		1915	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Christianshåb	1959	30	82	41	—	170	155	585	7	166	1.266	63	—	Angmagssalik	1958	4	97	171	14	264	140	146	—	167	1.134	100	—
	1950	12	94	73	2	191	135	458	16	105	766	62	2		1950	—	8	161	28	200	121	77	—	82	466	49	1
	1935	—	86	109	11	151	98	367	27	103	718	45	16		1935	—	2	162	32	162	62	59	...	70	385	78	43
	1915	—	17	156	18	133	...	409	...	80	524	27	...		1915	—	—	136	32	142	...	32	...	80	414	55	...

Survey of vessels, fishing- and hunting gear privately owned as at december (motor boats, rowing boats, kayaks, umiaks. — Fishing nets for cod and other fish, anmagssat (capelan) nets, seines, shrimp trawls. — Rifles, saloon rifles, shotguns, fox traps, fox foot traps, ice nets, open water and barrier nets, dog sledges, sledge dogs, tents of canvas and of skins).

Den kgl. grønlandske Handels køb af produkter af — samt salg af varer og materialer til — grønlændere.

Kommuner 1959	K. G. H.s køb af fisk og fiskeprodukter						K. G. H.s samlede køb af			Bonus		K. G. H.s køb incl. bonus		K. G. H.s salg	
	Torsk	Hellefisk	Andre fisk	Høj- og torskelever	Rejer	Stenbiderrogn	Fisk og fiskeprodukter	Fåreavl-produkter	Fangst-produkter	Fiskeprodukter	Fangst-produkter	Ialt	Pr. familie	Ialt	Pr. familie*)
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
Nanortalik.....	753,6	6,4	0,5	14,1	—	—	774,6	4,8	44,1	78,4	1,4	903,3	2,0	3.807,0	6,1
Julianehåb.....	451,8	—	5,3	14,4	—	—	471,5	3,2	29,7	50,8	0,9	556,1	1,3	5.310,4	6,5
Narssaq.....	101,7	4,9	3,6	3,0	103,5	—	216,7	411,5	19,7	11,4	0,6	659,9	2,8	3.142,3	4,3
Frederikshåb.....	836,2	22,8	30,9	24,4	1,1	2,1	917,5	1,2	35,4	76,4	0,1	1.030,6	3,3	3.927,0	8,7
Godthåb.....	980,6	40,2	5,7	16,7	—	20,1	1.063,3	—	79,2	77,7	0,2	1.220,4	1,8	9.388,0	7,0
Færingehavn.....	143,4	—	15,1	—	—	—	158,5	—	—	—	—	158,5	—	—	—
Sukkertoppen.....	1.135,6	21,0	637,8	36,4	—	2,2	1.833,0	—	50,1	107,9	1,0	1.992,0	4,0	5.171,1	7,6
Holsteinsborg.....	573,6	12,6	66,6	28,9	—	—	681,7	—	56,3	70,7	0,4	809,1	1,9	5.397,6	6,1
Ialt sydlige Vestgrønland....	4.976,5	107,9	765,5	137,9	104,6	24,4	6.116,8	420,7	314,5	473,3	4,6	7.329,9	2,4	36.143,4	6,8
Kangatsiaq.....	453,7	—	37,4	19,1	—	—	510,2	—	129,2	54,2	5,1	698,7	2,8	1.350,9	5,8
Egedesminde.....	284,6	—	40,8	23,1	—	—	348,5	—	66,4	34,0	2,6	451,5	1,0	4.921,0	4,7
Christianshåb.....	28,5	48,9	32,9	6,7	655,6	1,9	774,5	—	38,9	4,6	1,7	819,7	4,5	2.013,8	5,4
Jakobshavn.....	19,8	215,7	7,5	6,6	—	—	249,6	—	39,3	3,6	2,7	295,2	1,0	2.458,4	4,6
Vajgat.....	1,2	0,0	4,5	6,0	—	—	11,7	—	42,3	0,5	2,5	57,0	0,2	2.706,8	4,3
Godhavn.....	28,8	—	111,8	14,6	—	—	155,2	—	45,6	3,9	1,6	206,3	1,4	1.997,7	5,6
Umanak.....	0,7	71,1	29,6	51,1	—	0,0	152,5	—	208,4	5,9	12,7	379,5	1,0	2.631,4	4,4
Upernavik.....	—	1,3	8,6	17,9	—	—	27,8	—	335,4	0,3	22,6	386,1	1,3	2.436,1	5,1
Ialt nordlige Vestgrønland...	817,3	337,0	273,1	145,1	655,6	1,9	2.230,0	—	905,5	107,0	51,5	3.294,0	1,4	20.516,1	5,0
Thule.....	—	—	—	0,5	—	—	0,5	—	207,8	—	3,6	211,9	2,4	772,4	8,3
Scoresbysund.....	—	—	—	0,3	—	—	0,3	—	130,0	—	2,6	132,9	1,8	691,8	9,5
Angmagssalik.....	151,3	2,2	1,3	15,9	—	—	170,7	—	202,0	13,8	11,2	397,7	1,1	3.738,1	3,6
Ialt Østgrønland.....	151,3	2,2	1,3	16,2	—	—	171,0	—	332,0	13,8	13,8	530,6	1,3	4.429,9	4,9
Hele Grønland.....1959	5.945,1	448,1	1.039,9	299,7	760,2	26,3	8.518,3	420,7	1.759,8	594,1	73,5	11.366,4	1,9	61.861,8	5,9
Hele Grønland.....1958	5.582,3	328,3	1.055,5	317,1	716,2	19,7	8.019,1	375,5	1.641,5	570,0	—	10.606,1	1,9	56.225,7	...
Hele Grønland.....1957	5.204,8	327,8	942,8	294,3	652,2	25,5	7.447,4	341,8	1.277,6	—	—	9.066,8	1,7	52.134,7	...
Hele Grønland.....1956	4.511,5	244,6	801,1	248,9	527,9	8,5	6.342,5	502,5	1.213,2	—	—	8.058,2	1,5	48.398,7	...
Hele Grønland.....1955	4.205,4	223,6	836,8	244,9	562,9	4,0	6.077,6	287,6	1.063,6	—	—	7.428,8	1,5	43.983,0	...
Hele Grønland.....1954	2.856,5	232,3	496,5	293,7	366,7	6,5	4.252,2	305,0	970,6	—	—	5.527,8	1,1	37.691,6	...
Hele Grønland.....1953	2.813,9	119,1	481,4	301,6	308,8	10,8	4.035,6	349,5	982,9	—	—	5.368,0	1,1	33.609,5	...

The Greenlanders' sale of products to and purchase (commodities and materials) from the Royal Greenland Trade Department in 1958. Heads of columns in English: Trading post, cod, halibut, other fish, shark and cod liver, shrimps, lumpsucker roe. — The Royal Greenland Trade Department's total purchase of fish, purchase of sheep breeding products, purchase of game hunting products. — Total purchase, purchase per family. Total sale, sale per family.

*) K. G. H.s salg pr. familie angiver alene salget til familierne på bopladser og udsteder fra udstedernes butikker. Alle øvrige tal i tabellen omfatter også byerne.